

Jan Křtitel Illesházy

seriál
MAJITELÉ ZÁMKU
A PANSTVÍ VSETÍN

Jan Křtitel Illesházy (1737-1799)

V řadě majitelů vsetínského zámku pocházejících z rodové linie Illesházyů vyniká osobnost Jana Křtitele, což byl velmi zbožný a kultivovaný člověk, který rád přispíval na dobročinné účely. Jako ostatní členové rodu i on zastával vysoké funkce na královském dvoře, ovšem lépe než u dvora se cítil ve společnosti přátel a rodiny. Se svojí manželkou Sidonií měli sedm potomků, ovšem jen čtyři z nich se dožili dospělosti. Navíc Jan Křtitel neshodl s reformami císaře Josefa II., i proto se více zaměřil na zvelebování svých panství, která se nacházela na Moravě (Vsetín, Brumov) i v Uhrách (Trenčín, Žitný ostrov).

Hospodářství na svých panstvích se hrabě Illesházy snažil řídit racionálně a využívat pro ně nových výtobytků své doby. Dle vzoru svého otce se snažil budovat na manufaktury, například na sousedním brumovském pan-

ství založil Jan Křtitel sklárny Svatá Sidonie. K jeho povaze patřilo i silné sociální cítění, svým

poddaným každoročně daroval šaty, obuv a potraviny. Ve Vsetíně se zasadil o zbudování špitálu

pro lidi, kteří se živili žebrotou.

Stranou Illesházyho zájmu nezůstávala ani kultura a vzdělání, obě oblasti štědrě finančně podporoval. Díky tomu nám po něm ve Vsetíně zbyly barokní sochy, které můžeme dodnes spatřit na Horním náměstí. Roku 1770 zde byla postavena socha Neposkvrněného početí P. Marie a o šest let později socha Jana Nepomuckého. Sochy jsou dílem Šebestiána Hertla, rodáka z Bavorska, který v 18. století žil ve Valašském Meziříčí. Hertl dále vytvořil také několik kamených křížů, jeden z nich se nachází před vsetínským římskokatolickým kostelem. Tato díla měla mimo jiné zvýšit náboženské zanícení místních obyvatel, mezi nimiž byla spousta tajných evangelíků, což se Illesházymu jako horlivému katolíkovu nelíbilo. Leč přes jeho snahu došlo za jeho držby Vsetína k legalizaci evangelického náboženství, a to díky vydání tolerančního patentu Josefa II. roku 1781. Jan Křtitel Illesházy, zemřel 10. května 1799 ve svém dubnickém sídle, rodinné statky po něm zdědil syn Štěpán.

Pavel Mašlár, historik Muzem regionu Valašsko